

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 3. juuni 2021
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0136(COD)

9471/21
ADD 5

TELECOM 242
COMPET 457
MI 432
DATAPROTECT 156
JAI 670
IA 108
CODEC 826

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	3. juuni 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	SWD(2021) 125 final
Teema:	KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE Lisatud dokumendile: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa digiidentiteedi ja usaldusteenuste raamistikku siseturul

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2021) 125 final.

Lisatud: SWD(2021) 125 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 3.6.2021
SWD(2021) 125 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT
MÕJU HINDAMISE ARUANDE KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Lisatud dokumendile:

Ettepanek:

**Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa digiidentiteedi ja
usaldusteenuste raamistikku siseturul**

{COM(2021) 281 final} - {SEC(2021) 228 final} - {SWD(2021) 124 final}

KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE
Mõjuhindang järgmise ettepaneku kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb Euroopa digiidentiteedi ja usaldusteenuste raamistikku siseturul
A. Vajadus meetmete järele
Mis on probleem ja miks on tegemist ELi tasandi probleemiga?
Praegu takistavad regulatiivsed ja rakenduslikud puudused ning turu, tehnoloogia ja ühiskonna areng kodanikel ja ettevõtjatel e-identimise ja usaldusteenuste täielikku kasutamist ELis. Seda arvesse võttes ning komisjoni presidendi ja Euroopa Ülemkogu poliitiliste volitustega seatud eesmärgid silmas pidades püütakse käesoleva algatusega lahendada järgmised peamised probleemid: Esiteks ei ole täidetud avaliku ja erasektori teenuste suurenenud nõudlus usaldusväärse e-identimise järele ning kasutajate ootused sujuvate ja usaldusväärsete lahenduste järele atribuutide piiriüleseks tuvastamiseks ja jagamiseks paljudes avaliku ja erasektori kasutusvaldkondades. Lisaks ei lahenda olemasolevad digiidentiteedi lahendused piisavalt andmekontrolli ja turvalisusega seotud probleeme. Teiseks usaldusteenuste osutamise ebavõrdsed tingimused ja määruse ebapiisav kohaldamisala.
Mida tahetakse saavutada?
Meetme üldeesmärk on tagada siseturu nõuetekohane toimimine, eelkõige seoses piiriüleste ja sektoriüleste digitaalsete avaliku ja erasektori teenuste osutamisega. Algatuse konkreetsed eesmärgid on kajastada komisjoni presidendi ja Euroopa Ülemkogu järeldustes sõnastatud poliitilist mandaati, milles kutsutakse üles looma Euroopa digitaalset identiteeti, mille eesmärgid on järgmised: a) pakkuda kõigile ELi kodanikele ja ettevõtjatele juurdepääsu usaldusväärsetele ja turvalistele digiidentiteedi lahendustele, mida saab kasutada piiriülesest ning mis vastavad kasutajate ootustele ja nõudlusele; b) tagada, et avalikud ja erasektori teenused saavad piiriülesest tugineda usaldusväärsetele ja turvalistele digiidentiteedi lahendustele; c) anda kodanikele täielik kontroll oma isikuandmete üle ja tagada nende turvalisus digiidentiteedi lahenduste kasutamisel ning d) tagada võrdsed tingimused kvalifitseeritud usaldusteenuste osutamiseks ELis ja nende aktsepteerimiseks.
Milline on ELi tasandi meetmete lisaväärtus (subsidiiaarsus)?
Et tagada Euroopa digiidentiteedi tõhusus ja koostalitlusvõime, tooks ELi tasandi tegevus suuremat kasu kui üksnes liikmesriikide tasandil võetavad meetmed. Riiklikud meetmed e-identimise ja usaldusteenuste valdkonnas on riigi kontekstis selgelt piiratud, samas kui otsene kasu piirduks suures osas või ainult ühe liikmesriigiga, suurendades sel moel veelgi killustatust. ELi tasandil saaks paremini reageerida vaba liikumisega seotud süsteemsete

probleemide lahendamisele, mida hõlbustab e-identimise ja usaldusteenuste laialdane kasutamine kaupadele ja teenustele juurdepääsuks kogu Euroopas.

B. Lahendused

Millised on poliitikavariandid eesmärkide saavutamiseks? Kas on olemas eelistatud variant? Kui ei, siis miks?

Kaalutud ja hinnatud on kolme poliitikavarianti, mis põhinevad progressiivsel eesmärkide loogikal:

- 1. poliitikavariandil on madal ambitsioonitase, keskendudes kehtivate õigusaktide parandamisele ilma nende reguleerimisala muutmata;
- 2. poliitikavariandil on keskmine ambitsioonitase. See tugineks 1. poliitikavariandile ning lisaks looks see raamistiku, millega reguleeritakse identiteediga seotud andmete turvalise vahetamise turgu;
- 3. poliitikavariandil on kõrgeim ambitsioonitase. Tuginedes 1. ja 2. poliitikavariandi meetmete koosmõjule, tagaks see variant, et Euroopa digiidentiteedi personaalne mobiilirakendus tehakse vabatahtlikkuse alusel kättesaadavaks kõigile Euroopa elanikele ja ettevõtjatele.

Usaldusteenuste puhul tuginevad need kolm poliitikavarianti samale ambitsioonitasemele ja sarnastele meetmetele.

Eelistatud poliitikavariant on 3. variant, mis hõlmab eelkõige järgmisi komponente:

- luua Euroopa digiidentiteedi personaalse mobiilirakenduse ökosüsteem;
- võimaldada digitaalsete identiteediandmete vaba liikumist ja piiriülest vahetamist ning tugevat ja usaldusväärset ühendust nende andmete ja taskurakenduse vahel;
- tagada taskurakenduse piiriülene usaldusväärsus, sidudes selle liikmesriikide teatatud eID-dega, ning
- tagada isikuandmete kaitse ja kasutajate täielik kontroll identiteediandmete üle.

Millised on eri sidusrühmade seisukohad? Kes millist varianti toetab?

Liikmesriigid pooldavad üldiselt eelistatud variandiga hõlmatud meetmeid, eelkõige arvestades eIDASe määruse hindamise tulemusi, mis näitavad, et eIDASe raames teadete esitamise kiirendamiseks on vaja tugevat tõuget, ning et on vaja kõrvaldada eID-de kasutamise praegused piirangud, mille ulatus erasektoris on äärmiselt piiratud. Tööstusharu sidusrühmad pooldavad digiidentiteedi raamistikku, mis võimaldaks sujuvat suhtlust liikmesriikide välja töötatud riiklike e-identimise süsteemide ja nendega seotud identiteediatribuutide raamistiku vahel, mida on vaja paljudel erakasutuse juhtudel.

C. Eelistatud poliitikavariandi mõju

Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel juhul peamiste poliitikavariantide) eelised?

Eelistatud poliitikavariandi peamised eelised oleksid kodanike jaoks; Euroopa digiidentiteeditasku võimaldaks **kodanikel hallata oma digiidentiteeti ning sellega seotud atribuute ja volitusi**, mida nad saavad erinevatest allikatest (nt haridus, töökoht, omavalitsus, riik, kutseliidud, vaba aja veetmine jne) iseseisval viisil. See annaks neile juurdepääsu nii avaliku kui ka erasektori internetiteenustele kogu ELis ning täieliku kontrolli

oma isikuandmete üle,
Millised on eelistatud poliitikavariandi (kui see on olemas, vastasel juhul peamiste poliitikavariantide) kulud?
Eelistatud poliitikavariandi maksumus ja kulude kandja sõltub sellest, milline rakendusstsenaarium valitakse (rakendatakse liikmesriigi kaudu, liikmesriigi volituse alusel või liikmesriigist sõltumatult ning liikmesriigid tunnustavad seda).
Milline on mõju VKEdele ja konkurentsile?
VKEd on tõenäoliselt huvitatud taskuteenuste kasutuselevõttust äritehingute eesmärgil, samas kui suuremad ettevõtted eelistavad tõenäoliselt automaatsetel protsessidel põhinevaid lauaarvutile mõeldud lahendusi (nt spetsiaalseid platvorme kasutavad sotsiaalkindlustusettevõtted). Tasku integreerimine rakendusliidest kaudu, et tarbida volitusi/atribuute ja identifitseerida või autentida kliente, tekitab VKEdele kulusid, mida sõltuvalt konkreetsest äriolukorrast tõenäoliselt tasakaalustab lihtsustamine ja tõhusus. Eelistatud poliitikavariant looks VKEdest ID/usaldusteenuste osutajatele uusi ärivõimalusi, kuigi arendus- ja sertifitseerimiskulud on tõenäoliselt teatav turule sisenemise takistus.
Kas on ette näha märkimisväärsed mõju riigieelarvetele ja ametiasutustele?
Mõju riikide eelarvetele ja ametiasutustele tuleneb järgmistest nõuetest: 1) Võtta kasutusele täiemahulised e-identimise süsteemid liikmesriikides, kes neid praegu ei rakenda (kulud sõltuvad liikmesriigi suurusel, rahvaarvust) 2) Teavitamisprotsessiga otseselt seotud kulud (1,3 miljonit eurot veel mitteteavitavate liikmesriikide puhul) 3) Kulud, mis on seotud autentsete allikate kättesaadavaks tegemisega isikut tõendavate dokumentide pakkujatele (ligikaudu 625 miljonit eurot kuluna ja 162 miljonit eurot aastas kogu ELis) 4) ELi digitasku rakenduse arendamine ja hooldamine (kuni 10 miljonit eurot stsenaariumi puhul, kui liikmesriigid selle kasutusele võtavad) 5) Muud kulud, mis on seotud nt standardimise, sertifitseerimise, õigusaktide muudatustega tutvumise ja uute usaldusteenuste järelevalvega.
Kas on oodata muud olulist mõju?
Algatusel peaks olema positiivne mõju innovatsioonile ja see peaks veelgi edendama koostalitlusvõimet. Nende poliitikavariantide puhul eeldatakse positiivset mõju tööhõivele , kuna need aitavad tulevikus laiendada internetitehinguid ja vähendada tõkkeid siseturul. See suurendab turvaelementide olemasolu ja juurdepääsetavust mobiilseadmetes, mis omakorda võimaldab teha edusamme teistes identimisrakendustes ja mujalgi. Lisaks peaks see variant avaldama positiivset mõju kodanikuosaluse suurendamisele, eraelu puutumatusele orienteeritud, turvalisele ja konkurentsivõimelisele isikuandmete haldamise digitaalsele baasile ning edendama Euroopa Liidu põhiõiguste harta sätete paremat järgimist koos positiivse mõjuga vabadusele, võrdsusele, solidaarsusele ja kodanike õigustele.
Proportsionaalsus?
Eesmärgi arvesse võttes on eelistatud poliitikavariant piisavalt proportsionaalne ja kulud on tõenäoliselt proportsionaalsed võimaliku kasuga. Uute standardite loomisest ja nendega

vastavusse viimisest tulenevaid kulusid (usaldusteenuse osutajad ja internetipõhiste teenuste osutajad) ei ole võimalik vältida, kui soovitakse saavutada kasutatavuse ja juurdepääsetavuse eesmärke. Lisaks on eelistatud variandi eesmärk kasutada ära liikmesriikide poolt juba tehtud investeeringuid.

D. Järeldused

Millal poliitika läbi vaadatakse?

Algatuse rakendamist, kohaldamist ja muud kaudset taustteavet jälgitakse. Õigusakti lisatakse läbivaatamisklausel.